

تاریخ تصویب: ۱۳۳۸/۰۳/۳۱

قانون مربوط به اصلاح قانون منع کشت خشخاش و استعمال تریاک

قانون مربوط به

اصلاح قانون منع کشت خشخاش و استعمال تریاک

مصوب ۱۹ اردیبهشت ماه ۱۳۳۸

ماده ۱ - مواد مخدره مذکور در این قانون به دو دسته تقسیم می‌شود:

اول - مواد افیونی که شامل تریاک و سوخته تریاک و شیره و یا سایر ترکیباتی می‌شود که دارای مواد مزبور باشد.

دوم - سایر ادویه مخدره اعم از مشتقات تریاک (مانند مرفین و هروئین) و کوکائین و مواد مخدره صنعتی و شیمیایی که در فهرست ادویه مخدره سازمان ملل متحد تعیین شود و یا سازمان بهداشت جهانی مراقبت در مصرف آن را ضروری شناسد.

فهرست مواد مخدره مذکور را وزارت بهداشتی به تفکیک تنظیم و پس از تصویب هیأت وزیران همزمان با این قانون یک نوبت در روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی و سه نوبت متوالی در یکی از جراید کثیرالانتشار مرکز منتشر خواهد نمود وزارت بهداشتی می‌تواند با تصویب هیأت وزیران در فهرست مواد مخدره تجدید نظر نماید.

تبصره ۱ - حشیش و مواد مخدره مشابه آن که از طرف وزارت بهداشتی در فهرست مندرج در این ماده تعیین خواهد شد از نظر مقررات این قانون در ردیف مواد افیونی محسوب می‌شوند.

تبصره ۲ - وزارت کشور مکلف است به وسیله استانداری و فرمانداری و بخشداری و دهبانان فهرست مواد مخدره مذکور در این ماده و مفاد این قانون را در تمام کشور به اطلاع مردم برساند.

ماده ۲ - وزارت بهداشتی منحصراً مجاز است مواد مخدره را که برای مصارف طبی و علمی کشور لازم است تهیه و وارد کشور نموده و طبق آیین‌نامه‌ای که تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسانید توزیع نماید آیین‌نامه مزبور قابل تجدید نظر خواهد بود.

ماده ۳ - برای نظارت و مراقبت در اجرای این قانون و قانون منع کشت خشخاش مصوب هفتم آبان ماه ۱۳۳۴ و هم هماهنگی کردن اقدامات کلیه مقامات مسئول و تمرکز کلیه امور مربوط به مواد مخدره اداره‌ای در وزارت بهداشتی به نام اداره کل نظارت بر مواد مخدره تشکیل می‌شود که قائم مقام سازمان منع کشت خشخاش نیز خواهد بود.

ماده ۴ - مجازات سازنده یا واردکننده هر یک از مواد مخدره مذکور در ماده ۱ حبس

موقت با اعمال شاقه از پنج سال تا ۱۵ سال و پرداخت جریمه نقدی معادل مبلغ پانصد ریال برای هر گرم از مواد افیونی و سه هزار ریال برای هر گرم از سایر ادویه مخدره است و در صورت تکرار مجازات مرتکب علاوه بر جزای نقدی اعدام است.

ماده ۵ - هر کس یکی از مواد مخدره مذکور در ماده ۱ را تهیه کند یا بفروشد یا در معرض فروش گذارد یا بدون مجوز طبی بخرد به حبس موقت با اعمال شاقه از سه تا پانزده سال و پرداخت جریمه نقدی معادل مبلغ پانصد ریال برای هر گرم از مواد افیونی و سه هزار ریال برای هر گرم از سایر ادویه مخدره محکوم می شود و در صورت تکرار علاوه بر مجازات نقدی به حبس دائم با اعمال شاقه محکوم می گردد.

ماده ۶ - هر کس محلی برای استعمال مواد مخدره دایر کند یا به نحوی از انحاء از این ممر سهیم در منافع باشد و یا با مرتکب اصلی شرکت نماید به جریمه نقدی از ده هزار ریال تا یکصد هزار ریال و حبس مجرد از دو تا ده سال و هر کس به نحوی از انحاء معاونت در عمل مزبور نماید به حداقل مجازات مرتکب محکوم می شود. هر کس در محل های مزبور قبول خدمت نماید به حبس تأدیبی تا دو سال محکوم می گردد و در صورتی که مرتکبین جرائم فوق از مأموران دولت باشند به حداکثر مجازات مقرر محکوم خواهد شد.

ماده ۷ - هر کس یکی از مواد مخدره را مخفی نماید یا از محلی به محل دیگر حمل کند به حبس تأدیبی تا سه سال و پرداخت جریمه نقدی به میزان مقرر در ماده چهار این قانون محکوم می شود هر گاه مواد مکشوفه یا محموله بیش از مقدار پنجاه گرم مواد افیونی و یا یک گرم از سایر ادویه مخدره باشد مجازات مرتکب حبس مجرد از دو سال تا ده سال و جریمه نقدی به میزان مقرر در ماده چهار این قانون خواهد بود.

تبصره - هر گاه مأمورین کشف و ضبط مواد مخدره تمام یا مقداری از مواد مکشوفه را به نفع متهم از بین برده یا به نفع خود تصاحب نماید به مجازات مصرحه در این ماده محکوم خواهند شد.

ماده ۸ - در هر مورد که دادگاه تشخیص داد حامل مواد مخدره صاحب آن نبوده و متصدی حمل از طرف دیگری است معاون جرم محسوب و مباشر جرم صاحب مال می باشد که به مجازات مجرم اصلی محکوم می گردد. پرداخت جرائم فقط به عهده صاحب مال خواهد بود.

ماده ۹ - استعمال هر نوع مواد مخدره ممنوع است هر کس بدون مجوز طبی مواد مخدره را استعمال نماید و یا به دیگری تزریق کند به حبس تأدیبی از شش ماه تا سه سال محکوم می شود در صورتی که ماده مخدره مرفین یا هروئین باشد مجرم به حد اکثر مجازات مقرر در این ماده محکوم خواهد شد.

تبصره ۱ - در صورت محکومیت متهم معناد وزارت بهداشتی مکلف است معناد را بستری و ترک اعتیاد نماید. دوره معالجه این قبیل اشخاص جزء مدت محکومیت آنان محسوب خواهد شد.

تبصره ۲ - هر کسی شخصی را به نام معناد یا فروشنده غیر مجاز مواد مخدره و یا محلی را به نام مرکز فروش قاچاق یا استعمال مواد مزبور که مطبوعات درج یا معرفی نماید عدم صحت آن به ثبوت برسد در صورت شکایت مدعی خصوصی مفتتری از شش ماه تا یک سال به حبس تأدیبی محکوم خواهد شد.

ماده ۱۰ - موارد مخدره مذکور در این قانون ولو آن که مخلوط با مواد دیگری باشد از

نظر مجازات خالص محسوب می‌شود.

ماده ۱۱ - در موارد مذکور در ماده ۴ و قسمت اخیر ماده ۷ این قانون وسیله نقلیه موتوری حامل مواد مخدره که مال مرتکب بوده و در حین کشف به دست مأمورین افتد به دستور دادستان موقتاً توقیف و در صورت محکومیت مرتکب طبق رأی دادگاه به ملکیت وزارت بهداشتی استقرار خواهد یافت.

ماده ۱۲ -

الف - شیره کشخانه و محل استعمال مواد مخدره پس از کشف بلافاصله به دستور دادستان شهرستان بسته خواهد شد.

ب - چنانچه محل‌های مزبور قسمتی از یک خانه مسکونی باشد که اشخاص دیگر در آن سکونت دارند فقط قسمتی که محل استقرار شیره و یا استعمال سایر مواد مخدره بوده است بسته خواهد شد.

ج - چنانچه مالک محل و دایرکننده شخص واحد باشد محل مزبور برای مدت یک سال بسته خواهد شد و چنانچه محل مزبور اجاری باشد اجازه منفسخ و با حضور نماینده دادستان ملک تحویل موقت خواهد شد در صورتی که موقت با علم و اطلاع محل مزبور را بعداً برای استعمال مواد مخدره‌آچاره دهد و یا واگذار نماید به مجازات معاون جرم محکوم خواهد شد.

تبصره - در مورد محل فروش مواد مخدره پروانه کسب محل مزبور بلافاصله توقیف و در صورت محکومیت متهم باطل خواهد شد.

ماده ۱۳ - هر کس مبادرت به کشت خشخاش نماید علاوه بر احواء کشت به حبس با اعمال شاقه از سه تا ۱۵ سال و جریمه نقدی معادل یکصد هزار ریال برای هر هکتار اراضی یا کمتر مورد کشت قرار گرفته محکوم می‌شود و در صورت تکرار مجازات مرتکب علاوه بر پرداخت جریمه نقدی حبس دائم با اعمال شاقه است.

تبصره - هر گاه ثابت شود که کشت خشخاش به دستور مالک یا مستأجر یا قائم‌مقام قانونی آنها به عمل آمده در این صورت اشخاص مزبور علاوه بر پرداخت جریمه معینه به حداکثر مجازات مقرر در ماده فوق و زارع به حداقل قانونی مجازات مزبور محکوم خواهد شد.

ماده ۱۴ - هر کس بذر یا گرز خشخاش را نگهداری یا مخفی کند به حبس تأدیبی از ۲ ماه تا سه سال محکوم خواهد شد.

ماده ۱۵ - در هر محلی که کشت خشخاش به عمل آید کدخدا مکلف است بلافاصله مراتب را کتباً به بخشدار حوزه خود گزارش دهد بخشدار باید بلافاصله پس از دریافت گزارش کدخدا جریان را به فرمانداری و بهداشتی و دادستان شهرستان و نزدیکترین پست ژاندارمری محل اطلاع دهد ژاندارمری موظف است پس از دریافت گزارش بخشدار منتهی تا یک هفته با حضور مأمورین بهداشتی - کشاورزی و دادستان یا نمایندگان آنها در محل کشت حاضر و کشت مزبور را محو نمایند و جریان امر را به فرمانداری مربوطه اطلاع دهند در نقاطی که دادگاه بخش مستقل وجود دارد امین صلح در امر احواء کشت خشخاش نمایندگی دادستان شهرستان را خواهد داشت.

ماده ۱۶ - در هر محل که خشخاش کشت شود اعم از آن که قبل یا بعد و یا در موقع

برداشت محصول کشف گردد کدخدای محل در صورتی که اطلاع نداده باشد و بخشدار محل در صورت علم به حبس تأدیبی از یک تا سه سال محکوم خواهد شد و چنانچه بخشدار یا کدخدا نزدیکترین پست ژاندارمری محل را به موقع خود از موضوع مستحضر کرده ولی ژاندارمری اقدام ننموده باشد فرمانده پست مزبور علاوه بر حبس تأدیبی تا سه سال محکوم به انفصال دایم از خدمت دولتی می‌شود.

تبصره ۱ - در نقاطی که ژاندارمری نباشد فرمانده مأمورین انتظامی محل موظف به انجام فرمانده پست ژاندارمری در امر امحاء کشت خشکاش بوده و در صورت تخلف از یک سال تا سه سال حبس تأدیبی و انفصال دایم از خدمات دولتی محکوم خواهد شد.

تبصره ۲ - مقصود از رییس یا فرمانده یا بخشدار یا کدخدای مذکور در این ماده کسانی هستند که مشاغل مزبور را حتی به طور موقت از دو ماه قبل از برداشت محصول تریاک به عهده داشته‌اند.

ماده ۱۷ - درباره کسانی که به اتهام ارتکاب جرایم مذکور در ماده ۴ و ۵ و ۶ و قسمت اخیر ماده ۷ و مواد ۱۳ و ۱۶ این قانون مورد تعقیب قرار گیرند چنانچه دلایل و قراین موجود دلالت بر توجه اتهام به آنان نماید قرار بازداشت صادر خواهد شد و در صورت ادامه بازداشت متهم تا تاریخ شروع دادرسی با صدور اولین حکم برائت طبق ماده ۴۸۳ آیین دادرسی کیفری فوراً آزاد خواهد شد رسیدگی به جرایم مذکور در این قانون خارج از نوبت به عمل خواهد آمد.

تبصره - در کلیه جرایم مذکور در این قانون هر گاه مرتکبین متعدد باشند جریمه نقدی تضامناً از آنان وصول خواهد گردید.

ماده ۱۸ - در کلیه جرایم مذکور در این قانون مواد مخدره فوراً ضبط و در اختیار وزارت بهداشتی قرار خواهد گرفت و همچنین آلات و ادوات جرم تحویل وزارت بهداشتی خواهد شد تا تکلیف آنها از طرف دادگاه تعیین شود.

ماده ۱۹ - درآمدهای حاصل از جرایم مذکور در این قانون پس از پرداخت حق‌الکشف که معادل ۱۵٪ مأخوذه خواهد بود و همچنین بهای اجناس مکشوفه و جرایم مذکور در ماده ۲۳ قانون مجازات مرتکبین قاچاق مصوب ۲۹ اسفند ماه ۱۳۱۲ باید در حساب مخصوصی در وزارت دارایی تمرکز یابد تا به دستور اداره کل نظارت بر مواد مخدره به مصرف درمان معتادین و ایجاد بیمارستان برای درمان آنها و آزمایشگاه مواد مخدره در صورت ضرورت خرید وسایل نقلیه و وسایل کشف برای مبارزه با مواد مزبور برسد.

ماده ۲۰ - از نظر اجرای مقررات این قانون در هر نقطه که وزارت بهداشتی مقتضی بداند می‌تواند موضوع را به مأمورین گارد مسلح گمرک و یامأمورین مرزبانی و یا بازرسان مخصوص وزارت بهداشتی ارجاع نماید در این صورت مأمورین مذکور مانند مأمورین ژاندارمری و شهربانی ضابط‌دادگستری محسوب و به ترتیب مقرر در قانون آیین دادرسی کیفری تحت تعلیمات دادستان محل باید انجام وظیفه نمایند.

تبصره - کسانی که مأمور تعقیب جرایم مذکور در این قانون می‌باشند و با علم به این که جرایم مذکور در این قانون از طرف اشخاصی ارتکاب یافته‌اند انجام وظیفه‌ای که برای تعقیب دارند خودداری نمایند به اشد مجازاتی که برای مرتکبین معین شده محکوم خواهند شد.

ماده ۲۱ - هر یک از کارمندان دولت یا شهرداریها و مؤسسات وابسته به آنها که معتاد به استعمال مواد مخدره باشند تا ترک اعتیاد از خدمت برکنار می‌شوند مقصود از برکناری انتظار خدمت بدون حقوق در مورد کارمندان رسمی و اخراج از خدمت در مورد سایرین است.

ماده ۲۲ - از تاریخ اجرای این قانون آن قسمت از قانون منع کشت خشکاش مصوب آبان ماه ۱۳۳۴ و سایر مواد مجازاتی که در قوانین دیگر مغایر باین قانون وجود دارد در قسمتی که مغایر است ملغی است.

ماده ۲۳ - وزارت بهداشتی باید وسایل معالجه معتادین را فراهم نماید و دولت ملزم است که اعتبار کافی برای این منظور در اختیار وزارت بهداشتی بگذارد.

تبصره - پس از تصویب این قانون تا مدت یک سال معتادینی که قبل از تعقیب خود را برای معالجه به وزارت بهداشتی معرفی نمایند از تعقیب مصون خواهند بود.

معتادینی که به علت اعتیاد محکوم گردند هر گاه در دوران اجراء مجازات رفع اعتیاد نمایند از مقررات آزادی مشروط استفاده خواهند نمود.

ماده ۲۴ - وزارتخانه‌های بهداشتی - دادگستری - کشور - جنگ و انحصارات و گمرکات مأمور اجرای این قانون می‌باشند.

قانون فوق که مشتمل بر بیست و چهار ماده و یازده تبصره است در جلسه یکشنبه نوزدهم اردیبهشت ماه یک هزار و سیصد و سی و هشت به تصویب مجلس شورای ملی رسید.

رییس مجلس شورای ملی - رضا حکمت

قانون بالا در جلسه ۱۳۳۸.۳.۳۱ به تصویب مجلس سنا رسیده است

۱۳۹۹ © حق کپی رایب متعلق به مرکز پژوهشهای مجلس شورای اسلامی ایران می باشد